

Հրատ. ՍԻՀՈՒՆ մատենադարի քիւ. 7

2279

ԵՐԿՈՒ ԽՈՒԼԵՐ

ԶԱԽԵՃՏ ՄԵԿ ԱՐԱՐ

ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԽԱՂԱՐԿՈՒԹԻՒՆ
ՄՕԼԻԲԵՐԻ

37

Տպագրութիւն

Հրատարակութիւն

Կ. ՏՕՆԻԿԵԱՆ

Rue Nahr St. (Michel)

ՊԵՅՐՈՒԹ

1934

84

Մ-86

84
Մ-86

9

Հրատ. ՍիՀՈՒՆ մատենադարի քիւ 7

ԵՐԿՈՒ ԽՈՒԼԵՐ

ԶԱԽԵՃՏ ՄԷԿ ԱՐԱՐ

ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԽԱՂԱՐԿՈՒԹԻՒՆ
ՄՕԼԻԲԵՐԻ

Տպագրութիւն

Հրատարակութիւն

Կ. ՏՕՆԻԿԵԱՆ

Rue Nahr St. (Michel)

ՊԵՅՐՈՒԹ

1934

2011

2003

ԳՈՐԾՈՂ ԱՆՁԵՐ

Տամուշո Խուլ
Բշախ Որսորդ
Էկլադեն Տամուշոի աղջիկը
Պոնիմա Տամուշոի սպասաւորը
Պարսիզպան մը

2700-72

ԵՐԿՈՒ ԽՈՒԼԵՐ

(Տեսարանը կը ներկայացնէ զարգարուն սենեակ մը, աջ ու ձախ սեղաններ, նստարան, ձախ կողմը երկու դուռ, աջ կողմը մէկ դուռ եւ մէկ պատուհան)

ՏԵՍԻԼ Ա.

Էկլադեն եւ Պոնիմա

Էկլադեն — (Ձախ կողմի սեղանին ֆով նըստած, ձեռքը գրծովը զբաղած է): Սա վէպերէն ա՛լ ձանձրացայ, հակառակ այնքան զուարճութեան փափաքելուս, չեմ կրնար զուարճանալ. (կելլէ եւ աջակողմանի սեղանին կը նայի) սա ծաղիկներն ալ չորս օրուան են. չեմ դիտեր թէ Պոնիֆասին խելքը ո՞ւր է գացեր, (զանգակը կը զարնէ. Պոնիմա ներս կը մտնէ) սա ծաղիկները փոխէ: Պոնիմա. — Շատ լաւ, օրիորդ, (դէպի սեղանը զացած ասէն) օրիորդ ներեցէք, հայրերնիդ հո՞ս է արդեօք:

Էկլադեն — Ի՞նչ կայ, մէ՞կը եկաւ:

Պոնիմա — Ոչ օրիորդ, նամակ մը կայ:

Էկլադեն — Հայրս ալ նամակէ դատ ուրիշ բանով չգրադիր, մէկու մը հետ չի տեսնուիր:

Պօնիֆատ — Այո՛, օրիորդ, խուլնս լէն ի վեր երեք ասորի անցած է և պարոն Տամուաչօ ոչ մէկուն հետ տեսնուիլ կ'ուզէ: (Ճաղիկները պատահանեն կը նետէ:)

Էկլադեն — Հօրս այս վիճակէն չես գիտեր ո՛րչափ կը նեղուիմ, Պօնիֆատ:

Պօնիֆատ — (Ծաղկամանը մաքրելով) Ես ալ այնպէս օրիորդ, ես ալ, պարոն Տամուաչօ, այս դժբաղդութեան ենթարկուելէն իվեր ես ալ շատ դժուարութիւններու կը հանդիպիմ, ձայնս խորթ ըլլալուն՝ զիս իր քով ծառայութեան ընդունեց, որով ամէն օր իրեն հետ խօսելու ստիպուած եմ, խօսած ատենս ալ եթէ ամենէն գաղտնի բան մըն ալ ըլլայ, պէտք է որ մունետիկի պէս պօռամ: աս ծառայութիւն չէ, այլ տանջոնք:

Էկլադեն — Հապա խուլերու բժիշկին դիմած էր, ի՞նչ եղաւ:

Պօնիֆատ — Պատասխան անգամ չի տուաւ: Ի՞նչպէս ընելու է չեմ գիտեր, ասկէ վերջ բանտարկուած խաղացողներուն պէս նշաններով պիտի խօսի՞ք, և այնպէս կամաց կամաց ալ արհեստնիս պիտի փոխենք: (Էկլադեն կը խնդայ:) Դուք թէ եկը խնդաք, բայց օրիորդ, ես միշտ կը վախճամ որ այսպէս պօռալով կոկորդային ամենագէշ հիւանդութեան մք ենթարկուիմ, այն ատեն ինծի ո՞վ պիտի խնամէ:

Էկլադեն — Ես ալ միշտ չեմ խնդար ա՛, բայց Պօնիֆատ չես ըսեր թէ տասներինը ատրե-

կան աղջիկ մը ըլլալովս, այսպէս տան մէջ բանտարկուած մնացած եմ, ի՞նչ պիտի ըլլայ իմ վախճանս, ի՞նչ ընեմ...

Պօնիֆատ — Շիտակը ըսելով, եթէ ես ձեր տէղը ըլլամ, ընաւ չեմ կրնար դիմանալ: ասկէ զատ, ես անանկ կրակոտ եմ որ եթէ աղջիկ ծնած ըլլայի... ա՛խ...:

Էկլադեն — Հապա հայրս որ ընաւ զիս ամուսնացնել չուզեր և բոլոր զիս ուզողները կը մերժէ...:

Պօնիֆատ — Ամէն ցերեկացողներուն համար ալ, աս իմ սեղած փեսացուն չէ կ'ըսէ: չես գիտեր թէ այս մարդը ի՞նչ տեսակ փեսայ փնտռելու վրայ է:

Էկլադեն — Երանի՛ թէ Տիկին Գարօլինի պարահանդէսին մէջ տեսած երիտասարդը ընդունէր... կարծեմ ժամանակս ալ հասած է:

Պօնիֆատ — (Դուրսէն Տամուաչօի հագալը լսելով) Ո՛չ թէ հասած, այլ անցած է: Իսկ ահա պարոնը եկաւ, նամակը ո՞ւր դրի, հա՛ հոս է եղեր:

ՏԵՍԻԼ Բ.

Նոյնք եւ Տամուաչօ

Տամուաչօ — (Զեռք գիրք մը մտնելով) Խլութիւնը մարդուս համար շատ դժուարին և շատ գէշ պակասութիւն մըն է:

Պօնիֆատ — Այո՛ պարոն, այնպէս է:

Տամուաչօ — Իբր թէ մէկը կալվանիզմով...

Պօնիֆատ — (Բարձր ձայնով) Պարոն, պարոն, ձեզի նամակ կը կայ: (նամակը Տամուաչօյի փոքր կը խօթի):

Տամուաչօ — Վա՛յ, Պօնիֆատ, դուն ալ հո՞ս ես, աղջիկս: (Պօնիֆատին) Ինչո՞ւ համար նամակ կայ չըսիր:

Էկլադէն — Ա՛հ, ուսին վրայէն ես ալ կը կարդամ:

Պօնիֆատ — Նեղուելու հարկ չկայ, օրիորդ, ես անոր բնաւորութիւնը գիտեմ. կարծելով թէ մտքէն կը կարդայ, ակամայ կը պոռայ, որովհետեւ իր ձայնը չի լսեր, մինչեւ իսկ իր մտածումներուն տեղեակ եմ. աս մեր զործին շատ լաւ կուգայ:

Տամուաչօ — (Էկլադէնին իր կոնակէն նամակ կարդալը տեսնելով) Վա՛յ անամօթ, վա՛յ, այս նամակը ինծի գրուած է, կարիլի է դադանի բան մը կայ, (կը կարդայ) «Սիրելի բարեկամս ձեր աղջկան ամէն կերպով յարմար և արժանի երիտասարդ մը... (նամակը կը նվազի):

Պօն. — Օրիորդ, Չըսի՞ քեզի:

Տամուաչօ — Ոչ, մինչեւ որ իմ փնտրած փեսացուս չգտնեմ, աղջիկս չեմ ամուսնացներ:

Պօն. — Նորէն նոյն պատասխանը:

Էկլադէն — Ա՛հ, Պօնիֆատ, այսպէս ի՞նչ պիտի ըլլայ իմ վերջս...:

Պօն. — Մի՛ յուսահատիք, մի՛ յուզուիք

օրիորդ օր մը Աստուած պիտի ողորմի ձեզի, (Էկլադէն լալով կը մեկնի):

Տամուաչօ — Հարկաւ օր մը իմ ուղած ու փնտրած փեսացուս կը գտնեմ. (Պօնիֆատ դուրս կ'ելլէ, Տամուաչօ ձախ կողմը նստելով ձեռքի գիրքը կը կարդայ) Ականջի մէջի թմբուկ կոչուած մաշկը հաստ կամ ծակ... անգամ մը նայինք: (մասները ականջները կը խօթի) Եթէ ականջի մաշկը պատած ըլլայ... Արդեօք պատած է, Պօնիֆատ, Պօնիֆատ:

ՏԵՍԻԼ Գ.

Տամուաչօ եւ Պօնիֆատ

Պօն. — (Ներս մտած ասեմ կ'իյնայ, ձեռք գնում ծաղիկները եւ ծաղկամանը կը կոտրի, Տամուաչօ չի լսեր) Վա՛յ, գետինը անցնի դուն ալ, Պօնիֆատդ ալ. քիչ մնաց որ քիթս ու բերանս իրարմէ բաժնուէին, և սա մեր պարոն աւանակապետը՝ հակառակ թնդանօթի որոտմունքի չափ եղած սա աղմուկներէն բան մըն ալ չի լսեց. միշտ այսպէս է, ուղածիդ չափ բան կոտրէ, և փոխանակ զող ելլելու, վրան նայէ հրճուէ, ան չի լսելէ ետքը... որո՞ւ հոգն է:

Տամ. — Պօնիֆատ, Պօնիֆատ:

Պօն. — (Կոտրածները ժողովելով) Կոկորդդ. պատուելու չափ կ'ուզես պոռայ, կ'ուզես զոռ', աւանակ:

Տամ. — Պօնիֆատ, Պօնիֆատ:

Պօն. — Գետնին տակը անցնիս, պէ մարդ,
քեզ մտիկ պիտի ընենք, մինչեւ որ սա կտոր-
ները չծողուես, պատառիսան չեմ կրնար տալ:
(կտորները պատահանեմ կլ ճեմե) Օհօ, վարը
մարդ չըլլայ...

Տամուաչօ — Կ'երեւի թէ սա մեր Պօնի-
ֆասն ականջի ախաէն վարակուած է, բան մը որ
չիտակը ըսելով, իմին ալ ուզած ու փափաքածս
է: Չպիտի ըլլայ, երթամ զինքը փնտրեմ, տես-
նեմ անպիտանը ո՛ր ծակէն պիտի հանեմ նորէն:

Պօն. — Բերնէդ ելլէ վրադ թափի, վայ-
բերան թշուառական, և մուկի պէս ծակերուն,
մէջ սատկիս:

Տամուաչօ — (Դարձած ասեմ Պօնիֆասը
սեսնելով, կամաց մը) Ա՛, հոս է եղեր, (բարձր
Պօնիֆաս, Պօնիֆաս:

Պօն. — (Վախնալով) Հէ՛, խերդ անիծեմ,
մարդ այսչափ ալ կը վախցնեն:

Տամ. — Չորս անգամ է քեզ կը կանչեմ,
չես լսեր, խուլ եղար:

Պօն. — Այո՛, պարոն, խուլ եղայ:

Տամ. — Ի՞նչ կ'ըսես որ չեմ հասկնար:

Պօն. — Քեզի հասկցնելու համար թնդանո-
թի բերնով խօսելու է, պարոն կովիանոս:

Տամ. — Ի՞նչպէս:

Պօն. — Ինչպէս պիտի ըլլայ, էշ ես, անբան
ես, կով ես, անզգայ ես...

Տամ. — Հարկաւ. հարկաւ, ես եթէ ամէն ինչ
խորհելով չընեմ բանս բուրդ է. . . Պօնիֆաս:

եկուր նայէ, սա ականջիս թմբուկը արդեօք
պատռած է:

Պօն. — Թմբուկ մը, թմբուկը ի՞նչ պիտի
ընես:

Տամ. — (Մօտենալով) Նայէ՛ թմբուկը պատ-
ռած է:

Պօն. — Ինծի՞ էք:

Տամ. — (Ականջը ցուցնելով) Թմբուկը պատ-
ռած է:

Պօն. — (Նայելով) Ականջին մէջ թմբուկ
կ'ըլլայ եղեր... տարօրինակ բան...:

Տամ. — Լուսմ՛, հէ՛:

Պօն. — Ես բան մը տեսած չունիմ:

Տամ. — Ի՞նչ կ'ըսես:

Պօն. — (Պօնալով) Բան մը տեսած չունիմ
ես:

Տամ. — Ի՞նչ կ'ըսես, ձայնդ մարած է,
ի՞նչ է:

Պօն. — Աստուած խելք տայ:

Տամ. — Կրնայ ըլլալ: Պօնիֆաս, դուն խե-
լացի ես:

Պօն. — Այո՛:

Տամ. — Հաւատարիմ ես:

Պօն. — Երբէք:

Տամ. — Այս առաւօտ ի՞նչ պիտի ուտէի,
հա՛, կաքաւ:

Պօն. — Այո՛, պարոնը կաքաւ պիտի ուտէ:

Տամ. — Ես այս առտու ի՞նչ պիտի ուտեմ:

Պօն. — Կրողս պիտի ուտես... (սյռալով)
Կաքաւ, կաքաւ պիտի ուտէք...

Տամ. — Հա՛, ի՞նչ ուշիմ ես Պօնիֆաս, ես,
քու այս ծառայութեանդ փոխարէն իմ կտակիս
մէջ քեզի ալ մաս մը պիտի յատկացնեմ, բայց
ո՛րչափ ըլլալը չեմ ըսեր, բաժին մը պիտի ունե-
նաս իմ ձգելիք կտակիս մէջ. այսչափ:

Պօն. — Ուրիշի մը հազար ֆրանքի հարըս-
տութեան յոյսը եթէ չունենայի... (դուրսէն հրա-
ցանի մը ձայն) ի՞նչ ձայն է ան, (դիպի պատու-
հան կը վազէ):

Տամ. — Խե՛ր ըլլայ, Պօնիֆաս, առ հարբուխը
ո՛ւրկէ առիր:

Պօն. — (Պատուհանէն նայելով) Ան ի՞նչ է,
որսորդներ եկեր են: Է՛յ, ինծի նայեցէք, հոս
լեռ չէ, այստեղը տէր ունի, հոս արգիլուած է...
Հէ՛յ...

Տամ. — Ի՞նչ կայ հոտ, ի՞նչ կ'ընես:

Պօն. — Որսորդ մը, դողեր ետեւէն ինկեր
են, հէ՛յ մարդ, պարտէզը մի աւրչտկեր: (սյո-
ռալով) Հէ՛յ...

Տամ. — (Պօնիֆասին ետեւէն նայելով) Ա՛յ,
ա՛յ, ա՛յ, ամբողջ պարտէզը աւրչտկեց, վազէ՛,
Պօնիֆաս:

Պօն. — Առաջ դուք անցէք պարոն, (դուրս
կ'ելլեն, այս միջոցին Բլասիս ձեռքը հրացանով
եւ որսորդի հագուստով կուգայ նստի առնելով,
ու սենեակին չորս դիմ բան փնտռելի վերջ, ձեռքի
բացանք սեղանին վրայ կը դնէ):

ՏԵՍԻԼ Դ.

Բլասիս

Բլասիս — Չկայ, բան մը չկայ, մութ տեղ
մը. նապաստակին ետեւէն հինգ ժամ վազեցի,
գոնէ ձեռք անցնելու կարող ըլլայի... չկայ...
մէկ ֆրանքի կրնայի գնել այդ նապաստակը.
հոգ չէ մէկ ֆրանք 75 սանթիմ, 1 ֆրանք 80
սանթիմ կուտամ, թող ձեր խօսքը ըլլայ, շուռ-
շանորդի նապաստակին ետեւէն վազելով վազե-
լով այն աստիճան յոգնեցայ որ, ոտքերուս
վրայ չէի կրնալ կոխել (հրացանը սեղանին
կրկնեցնելով), Հրացանս այսպէս կրթնցուցի, ես
ալ հոն գտնուած ծառի մը բունին կրթնեցայ
մնացի... մէյ մըն ալ նայեցայ որ Պիքենեան
լեռները ելեր եմ, իմ երեւակայած նապաստա-
կիս ետեւէն ինկած վազն ի վազ մինչեւ ծիպ-
րալթար հասեր եմ, անպիտան նապաստակը
ծովը ցատկեց, անպիտան... բայց այս սարսու-
ռէն սթափելով տեսայ, թէ բնաւ յոգնած չէի,
որովհետեւ երազի մէջ վազած էի: Այգերս հա-
զիւ թէ բացած էի, մէյ մըն ալ ի՞նչ կուզէք
որ տեսնեմ, մեր նապաստակը սանկ հրացանէս
երեքուկէս մէթր հեռու կաղամբ մը ուտելու
զբաղած էր. անմիջապէս օրհեալ գործիքս
ձեռք առի, բայց նապաստակը զիս տեսնելով
սկսաւ վազել, ես ալ ետեւէն վազեցի. հեռուն

գիւղացի մը տեսայ, զարկ պօռացի, քեզի մէկ
Ֆրանք նուէր կուտամ. գիւղացին նապաստակը
չտեսաւ, ես դարձեալ սկսայ ետեւէն վազել.
անպիտան կենդանին բարձր քարէ մը վար
ցատկեց, ես ալ ետեւէն հօփլա՛ւ ընելու վրայ
էի... բայց ես անոր չափ գիւրու թեամբ չէի
կրնար ցատկել, որովհետեւ անոր պէս ես ալ
ետեւի ոտքեր չունէի, և կոնակի վրայ փոռե-
ցայ մնացի. բարկութիւնս սաստիկ էր, ետեւէն
կրակ ըրի, մէյ մըն ալ նայեցայ որ տեսակ տե-
սակ մարդեր ձեռքերնին բահերով, բրիչներով
կուգան, փախայ մտայ հոս, և այս որսորդու-
թենէն այնքան բան կ'որսնցուցի որ... հիմա
այդ մէկ Ֆրանք 80 սանթիմ արժող նապաստա-
կին համար ձերբակալուիլ, բանտարկուիլ կ'ըլ-
լա՞յ մի եա՛... (դուրսէն պողչսուփի ձայնէր)
Ահ, Աստուած իմ, բռնուեցա՛նք:

ՏԵՍԻԼ Ե.

Բլաւիս, Տամուաչօ, Պօնիֆատ, եւ Պարսիգպան մը

Պարսիգպան — (Տամուաչօին) Ահաւասիկ,
պարոն, աս է:

Տամ. — (Բլաւիսը ցուցնելով) Շուտով բըռ-
նեցէք և թեւերը կապեցէք:

Բլաւիս — Ի՞նչպէս:

Պարսիգպան — Ըստ օրինի պէտք է հպա-
տակիք մեզի (հրացանը ձեռքէն կառնէ):

Տամ. — Պարոն, ի՞նչ իրաւունք ունիք
պարտէզս մտնելով հրացան պարպելու:

Պօն. — Ձի մտածեցի թէ մարդ մը կրնայ
վիրաւորուիլ: Աստուած մի արասցէ, եթէ մեր
պարոն Տամուաչօն պարտէզը գտնուելով, ուղե-
զը պայթէր... (մեկուսի) Թերեւս մարդուն
ականջին ալ դարման մը ըլլար:

Տամ. — Անուննի՞դ, անուննի՞դ:

Պարսիգպան — Անուննի՞դ:

Պօն. — Այո՛, պարոն անուննիդ չուտով
ըսելու էք, թէ ոչ...:

Բլաւիս — Անունս... բան...

Պօն. — (Տամուաչօի ախանջէն պօռալով)
Անունը բան է եղեր, անպատճառ այս մարդը
Բոլոնեացի է:

Տամ. — Այդպէ՞ս, հա՞...:

Բլաւիս — (մեկուսի) Բոլոնեացի՞... (բար-
ձր) է, ի՞նչ կայ, բռնեք թէ Բոլոնեացի եմ:

Պօն. — (Բլաւիսի) Հոս մտնելը արգիւտած
է, այս տեղը իր աէրը ունի ես չըսի՞ քեզի, չի
լսեցի՞ր, խո՞ւլ ես...:

Բլաւիս — (մեկուսի) Միտքս բան մը եկաւ:

Տամ. — Ի՞նչ կ'ըսէ:

Պօն. — (Պօռալով) Բան մը ըսած չունի:

Բլաւիս — (Նշանացի հասկցնելով քի բան մը
գրել կ'ուզէ) Կտոր մը թուղթ և գրիչ և կու-
տա՞ք:

Պօն. — (Զարմացած) Թուղթ գրի՞չ մի՛.
Թուղթ գրիչը ի՞նչ պիտի ընես:

Տամ. — Ի՞նչ կ'ընէ:

Պօն. — Թուղթ գրիչ կ'ուզէ: (Բլասիսի գրասեղանին առջեւ կ'երթայ եւ կ'սկսի գրել): Հոտ ի՞նչ պիտի ընես, բարեկամ, հէ՛յ...:

Բլասիս — (Գրած քուղբը երկնցնելով) Առէ՛ք:

Տամ. — Դուք ամբողջ պարտէզս տակնուվրայ ըրիր:

Պօն. (Բլասիսէն քուղբը առնելով եւ Տամուաջօի երկարելով) Կալդացէ՛ք:

Տամ. — (Թուղբը առնելով) Աս ի՞նչ է... (կը կարգայ) «Ես չափազանց խուլ ըլլալուս... (ուրախութեամբ) Խո՞ւլ մի՛:

Ամենքը — Խո՞ւլ մի... (պարսիգպանը կը մեկնի):

Տամ. — Ա՛հ, Պօնիֆատ, իմ այսքան ատենէ ի վեր փնտռած փեսացուն աս է:

Պօն. — (Շփոթած) Ի՞նչ...

Տամ. — (Բլասիսի մօտենալով) Պարոն, խուլ էք, այնպէս չէ... չի լսեր, օ՛հ ի՞նչ երջանկութիւն, (ուսին զարնելով) Խուլ էք, չէ՞...

Բլասիս — (Զի լսել ձեւացնելով) Այո՛, Պիղօն վարժարանին աշակերտներէն եմ, (մեկուսի) վա՛յ չունշանորդի, սխալ ըսի, այդ կոյրերուն զպրօցն է:

Պօն. — (մեկուսի) Իր փնտռած փեսացուն աս է եղեր:

Տամ. — Ա՛հ, Կ'նչ բախտ, ի՞նչ երջանկութիւն, (մեծարելով) Հրամմեցէք, պարոն, հրամմեցէք, նստեցէք խնդրեմ, (Բլասիս չի լսել կը ձեւացնէ, յետոյ Տամուաջօ նստելու համար նսան կ'ընէ:

Բլասիս — Նախ դուք նստեցէք, պարոն, ես ալ կը նստիմ:

Տամ. — (մեկուսի) Ի՞նչ վայելուչ երիտասարդ իր խելքը եւ ուշիմութիւնը դէմքէն յայտնի է:

Բլասիս — (մեկուսի) Աս մարդը ի՛մ խուլ ըլլալուս է որդիս կը յարգէթէ Բոլոնեացի ըլլալուս:

Պօն. — Ազէկ ա՛, ես աս երկու խուլերուն հետ ի՞նչ պիտի ընեմ, մէկը չէր բաւէր, աս ալ եկաւ զլիսուս:

Տամ. — (Բլասիսի) Պարոն, ամուրի էք, այնպէս չէ՞:

Բլասիս — (Կամոց) Այո՛:

Տամ. — Երգեօք ամուրի՞ էք, ամուսնացած էք:

Բլասիս — Ո՛չ:

Պօն. — Օ՛հօ, ամուրի է եղեր աւանակը:

Տամ. — (Բլասիսի) Ամուրի՞ էք:

Բլասիս — (Պօնալով) Այո՛, (մեկուսի) Աս որչափ ալ խուլ է:

Տամ — Պարոն, ինծի հետ ճաշելու կը բարեհաճի՞ք:

Բլասիս — Ամենայն սիրով, պարոն:

Տամ. — Կը կատակէ՞ք, պարոն, (Պօնիֆատ)

սից) չուտ, մեզի կերակուր պատրաստէ, բայց
երեք հոգիի համար (պօռալով) երեք հոգիի
համար:

Պօն. — Շատ լաւ, պարոն Կով...

Տամ. — Կը հասկնա՞ս, երեք հոգիի համար:

Պօն. — Շատ լաւ, պարոն աւանակապետ,
չատ լաւ:

Տամ. — Է՛, չուտ, քեզ տեսնեմ, Պօնիֆաս:

Պօն. — Եթէ հարստութենէդ մաս մըն ալ
ինծի յատկացնելու յոյսը չունենայի, գիտէի
ընելիքս (կ'ելլէ):

ՏԵՍԻԼ Զ.

Բլասիս եւ Տամուաչօ

Տամ. — (Կ'ելլէ դուռները կը գոցէ, Բլասիսի
ֆովը կը նստի եւ պօռալով) Պարոն, ձեզի հետ
գաղտնի կերպով խօսիլ կ'ուզեմ:

Բլասիս — (մեկուսի) Գաղտնի խօսիլը այս-
պէս է նէ, արդեօք այս մարդուն պօռալով խօ-
սիլը ինչ է:

Տամ. — Պարոն, դուք ամուրի էք, ես ալ
աղջկան հաշր. փառք Աստուծոյ, խուլ ալ էք,
աղջիկս ձեզի կնութեան տալ կը փափաքիմ:

Բլասիս — (մեկուսի) Անպատճառ կուզ ըլ-
լալու է:

Տամ. — Հարկաւ 300,000 ֆրանք ալ օժիտ:

Բլասիս — Ի՞նչպէս, եթէ այդչափ օժիտ

ունենայ, կուզ մըն ալ կուրծքէն ունենալու է
(ոսէի կ'ելլէ):

Տամ. — Աղջիկս շատ գեղեցիկ է, և եթէ,
աշխարհիս ամենէն հարուստը կնութեան ուզեր,
չէի տար:

Բլասիս — Եթէ անգամ մը սրկէ փախչէի:

Տամ. — Ըսենք որ եթէ հիմա աղջիկս խուլ
չեղողի մը տամ, անոնց խօսած ատեն բան մը
չպիտի կրնամ հասկնալ, պիտի հետաքրքրուիմ,
հասկնալ պիտի ուզեմ, պիտի ըսեն կամ չպիտի
ըսեն, մէջերնիս միշտ կոխներ պիտի ունենանք,
վերջապէս աղէկ չպիտի ըլլայ:

Բլասիս — (մեկուսի) Աղջիկդ ալ քեզի պէս
պաղ զաւակին մէկը ըլլալու է անպատճառ:

Տամ. — Անանկ է ես, պիտի հետաքրքրուիմ
երկու կողմէ ալ դժուարութիւն. ասոր համար
որոշեցի որ աղջիկս խուլ երիտասարդի մը տամ:

ՏԵՍԻԼ Է.

Բլասիս, Տամուաչօ եւ Պօնիֆաս

Պօն. — (մեկուսի) Երկու խուլերու մէջ
մնացինք:

Բլասիս — (Տամուաչօի) Է՛հ, հիմակուհիմա
բաժնուինք, պարոն, նորէն կը տեսնուինք:

Տամ. — Պարտէզը վերջն ալ կը շտկենք սի-
րելիս, հիմա դուն սա սենեակը մօտիւ եւ վրադ
զլուխդ չպէ՛ս արմատեւ աղջիկս պիտի գայ:

կարելի եղածին չափ զեղեցկացէք :

Բլասիս — Աս ի՞նչ փորձանքի հանդիպեցանք, ազատում չկայ, մտնելու է (կ'երթայ) :

Տամ. — (մեկուսի) Հարկաւ օր մը իմ փնտռած փեսացունս պիտի գտնեմ կ'ըսէի, (Պօնիֆասը տեսնելով) Վա՛յ, Պօնիֆաս, դուն ես, այդ ձեռքիդ քառթը ի՞նչ է :

Պօն. — Ձեզի հետ տեսնուիլ փափաքողի մը քառթն է (կուտայ) :

Տամ. — (Պօնալով) Ա՛հ, ի՞նչ երջանկութիւն...

Պօն. — Ի՞նչ կայ, ի՞նչ եղար :

Տամ. — (Ուրախ) Ինքն է, ինքը վերջապէս եկաւ :

Պօն. — Ո՞վ եկաւ :

Տամ — Ա՛հ, Պօնիֆա՛ս, այսօր մեզի համար երջանկաբեր օր մը եղաւ (կ'երթայ) :

ՏԵՍԻԼ Ը.

Էկլադեն, Պօնիֆաս, յետոյ Բլասիս

Էկլադեն — Պօնիֆաս, հայրս ի՞նչ է եղեր :

Պօն. — Ի՞նչ պիտի ըլլայ, իր փնտռած փեսացուն գտեր է :

Էկլադեն — Ի՞նչ...

Պօն. — Ինչը միշտ չկայ, երկու խուլերուն մէջ մնացինք :

Էկլադեն — Է՛, պարոնը ո՞ւր է :

Պօն. — (Ձախ կողմը ցուցնելով) Հո՛ն ձեզ առնելու պատրաստութիւններ կը տեսնէ :

Էկլադեն — Դուն զինքը տեսա՞ր :

Պօն. — Այո՛ :

Էկլադեն — Ի՞նչ տեսակ մարդ է, երիտասա՞րդ է :

Պօն. — Ի՞նչ տեսակ մարդ է մի, տեսակը հիշ մի հարցնէք : Օրիորդ, ես անոր քով հրեշտակ մըն եմ. վերջապէս բանի մըն ալ չկրցի նմանցնել զայն :

Էկլադեն — Ձիս կը վախցնես, Պօնիֆաս :

Պօն — Շիտակը, վախնալիք բան է. նախ իր խլովութիւնովը ձեր հօրմէդ տարբերութիւն չունի :

Էկլադեն — Է՛, վերջը :

Պօն. — Վերջը, օրիորդ, աղէկութիւն մըն ալ կայ որ...

Էկլադեն — Ի՞նչ...

Պօն. — Ի՞նչ պիտի ըլլայ, ձեր փեսացուն քով հայրերնիդ ճանձին բղղալը կարող է լսել :

Էկլադեն — Աստուծոյ սիրուն ինչե՛ր կ'ըսես Պօնիֆաս :

Պօն. — Աս աս է օրիորդ. ձեզ երջանկացնելու համար, ձեր հայրը միտքը դրած, տարիներէ ի վեր փնտռած և ձեզի համար յարմար դատած ամուսինը այս տեսակ մարդ մըն է եղեր :

Էկլադեն — Ես ալ զինք չեմ ուզեր :

Պօն. — Հա՛, այսպէս, ասանկ հաստատ կեցի՛ր, էրիկ մարդու պէս եղէք, ձեր ուզած մարդը մինչեւ որ չի գտնէք, հաւանութիւն մի տաք :

Էկլադէն — Հարկաւ, ես մինչեւ որ ուզած մարդս չի գտնեմ, չեմ ամուսնանար:

Պօն. — Տեսնելու էք օրիորդ, կարծես իր տան մէջ գտնուածի պէս փողկապը շտկելու դժադած է:

Էկլադէն — Ո՛հ, չպիտի ընդունիմ չէ, չէ, չէ:

Պօն. — (Զեռէր իրարու շփելով) Կեցցե՛ս, օրիորդ Էկլադէն, հիմա այդ ապուշը կերակուրին սեղանը չի նստած և ապուրը չեփած, պոչէն բռնելու, փողոց նետելու է:

Էկլադէն — Փոխանակ զիս սիրտիս սիրած մէկուն հետ ամուսնացնելու, ելեր իրեն պէս խուլին մէկուն տալ կ'ուզէ, հէ', չէ հայր, այդ բամպակը ականջէդ հանէ...

Պօն. — Աւանակր. չիտակը օրիորդ, եթէ ես ատանկ անխիղճ հայր մը ունենամ, առանց խղճահարելու, կոկորդէն բռնելուս պէս կը խեղդեմ: Երթամ սա ապուշ փեսացունիս կանչեմ... (ձախ դռնէն նայելով) Օ՛, հայելիին առջեւ կայ-ներ փողկապը կը կապէ... կապիկի պէս ալ քիթը բերանը կը խաղցնէ... վա՛յ ապուշ վա՛յ... խեղճը չի գիտեր որ շունի պէս փողոց պիտի նետուի, հը՛շտ միւսի բան... մէկը եկեր ձեզ հետ տեսուիլ կ'ուզէ... եթէ կարելի է քիչ մը շուտով եկէք, (Էկլադէնին) հա չի մոռնամ ըսել թէ այս մարդը Բոլոնիացի է եղեր, և դուք ատանկ մէկու մը կրնէ պիտի ըլլաք հէ, հա՛, հա՛, հա՛, խնդամ գոնէ:

Բլասիս — (Մտնելով) Ա՛հ, ինչպէ՞ս, դուք, Էկլադէն...

Էկլադէն — (Զարմացած) Ա՛հ, դուք հո՛ս, ինչպէ՞ս...

Պօն. — (Ապաժ) Աս ի՞նչ է... իրար կը ճանչնան...

Էկլադէն — (Պօնիձապին) Հապա դուն ի՞նչ կ'ըսէիր: այս պարոնը խուլ չէ և...

Բլասիս — (Մեկուսի) Հիմա դորժը պիտի գէշնայ...

Պօն. — Քիչ մը համբերէ, խուլ ըլլալը կամ չըլլալը պիտի հասկնաս:

Բլասիս — Այո՛, ճիշտ է օրիորդ, երբեմն խուլ կ'ըլլամ որովհետեւ օր մը ինչպէս եղաւ, ձիէն վար ինկայ և գլխիվար ինկայ, ահա այն օրուրնէ ի վեր չեմ լսեր:

Էկլադէն — Խեղճ Բլասիս...

Պօն. — (Անտաքեք կերպով) Պարտն, օրիորդին աչքը մտնելու համար թէ և ձեր փողկապը շատ ուշ կապեցիք, բայց օրիորդը ձեզի չուզեր կոր և իմ մեծապատուութեանս միջոցաւ առօք փառօք զձեր մեծութիւնը պիտի վստահէ:

Էկլադէն — Պօնիֆա՛ս...

Պօն. — Հոգ մի ընէք օրիորդ, ան չի լսեր: (Բլասիսի) սանկ ունեցածդ և չունեցածդ ժողուելով ճամբադ գնա, տեսնեմ, չէնէ, հա՛...

Բլասիս — (Մեկուսի) Սա ապուշ մարդուն ըսածներուն այնքան կը բարկանամ որ... կըռնակին կից մը պիտի տամ: (Էկլադէնի բարձր) Արդեօք օրիորդը խնդրանքս պիտի ընդունի՞...

Պօն. — (Խնդալով) Հա՛, հա՛, հա՛:

Էկլադէն — (Ոսֆր գեթինը զարնելով) Պօնիֆա՛ս:

Պօն. — (Խնդալով) Հա՛, հա՛, հա՛, զի՛նքը
կը ծափահարեմ, պիտի կարծէ:

Էկլադէն — Պօնիֆաս, ի՞նչ կ'ընես, Տիկին
Գարօլինի պարահանդէսին մէջ տեսած երիտա-
սարդս աս է:

Պօն. — Ի՛նչ, իրա՞ւ կ'ըսէք:

Բլասիս — (Էկլադէնի) Ըսէք, ըսէք այդ
տխմարին թէ այս խուլը ձեր ձայնը կարող է լսել:

Պօն. — Իրա՞ւ կ'ըսէք:

Բլասիս — Ահաւասիկ «իրաւ» ըսիք, ձեր
չըթուէքներուն չարժուէն հասկցայ:

Պօն. — Աս ի՛նչ դարձանալի բան է, ար-
դեօք այս մարդը իր աչքերէն կ'ըսէ:

Էկլադէն — Ա՛հ, Պօնիֆաս կ'իմանայ:

Պօն. — Հոգ մի ընե՛ր օրիորդ, ան չի լսեր.
դիպուածով բան մըն էր ըսաւ...

Բլասիս — Վա՛յ ապուշ, վա՛յ...

Էկլադէն — Խուլ ամուսին մը... ահ, երբեք,
երբեք (կը մեկնի):

ՏԵՍԱՐԱՆ Ք.

Բլասիս եւ Պօնիֆաս

Բլասիսը — (Էկլադէնի ետեւէն մեկ երկու
ֆայլ կ'երթայ ու կը կենայ) Ա՛հ, գնաց:

Պօն. — (Խնդալով) Այո՛, խեղճէ քօքօզ պա-
րոն, գնա՛ց, թռա՛ւ եա՛, ի՛նչ կարծեցիր, կ'առ
նէիր մի՞...

Բլասիս — (Բարկուքեամբ) Լռէ՛...

Պօն. — Նախ սա տնկած ականջներդ բա՛ց
և ապա ամուսնացիր հասկցա՛ր... վերջը տակէն
աղէկ բան չեղեր, իմ պիտիլիկ կապիկս...

Բլասիս — (Ձարնելով) Առ քեզի տնկած
ականջ, առ քեզի կապիկ, առ քեզի չիյտէմ
ինչ, հասկցա՛ր հիմա:

Պօն. — Վա՛յ շուշանորդի, խուլը կը լսէ...

Բլասիս — (Պօնիֆասի քեւէն փաշելով) Այո՛
կը լսեմ, բայց եթէ իմ լսելուս մասին բերնէ
բառ մը հանես, գիտցած ըլլաս որ Աստուած
հոն գործ չունի հա՛, ինքզինքդ չիկայէն սեպէ,
ծեծին տակ մէկ կողմդ կը կոտրեմ:

Պօն. — Ա՛հ, կ'աղաչեմ պարոն, վերջը եթէ
ծերանամ, վիճակս ի՛նչ կ'ըլլայ... պարոն Տա-
մուռաջօ իր կտակին մէջ միայն 1200 ֆրանքի
բաժին պիտի հանէ, մէկ կուտ աւելի յոյս չունիմ

Բլասիս — Հա՛, եթէ այդպէս է, ուրեմն
աղէկ մտիկ ըրէ զիս, այս գործին մէջ պէտք է
օգնես ինծի:

Պօն. — Բայց... պարոն բան, (մեկուսի)
քանի որ խուլ չէ, իմ գործիս կուգայ: (բարձր)
կ'ընդունիմ ձեր առաջարկը, պարոն, (դուրսէն
Տամուռաջօ կը հագայ) պարոնը կուգայ, զոռա-
ցէք, որովհետեւ Ամերիկեան կապիկի մը չափ խո-
րամանկ է... եթէ զաղտնիքնիդ հասկնայ...
վերջը բաներնիդ բուսած է:

Բլասիս — Դուն գործդ նայէ, ես անանկ
խուլ մը կ'ըլլամ որ դուն անգամ կը տարակուսիս:

Պօն. — (Բլասիսը մեկ կողմ փառելով) Հիմա պիտի ճաշէ, ես խոհանոց կ'երթամ, դուք ալ պարտէզ իջէք, ճաշի համար եթէ զանգակ զարնեմ, չըլլայ թէ լսելով, զալու պատրաստութիւն վերջը գէշ կ'ըլլայ:

Բլասիս — Էկլադէնի սիրուն համար եթէ ականջիս տակը թնդանօթ ալ նետէն, չեմ լսեր (կ'երթայ):

Պօն. — (Յետեւէն) Ես կուգամ ձեզ կը գտնեմ: (Շտապով դուռն կ'ելլէ):

ՏԵՍԻԼ Ժ.

Տամուաչօ

Տամ. — (Մտնելով) Կը լսեմ, կը լսեմ, կեցցէ՛ ելեքտրական վալվանիզմը, ա՛հ, ի՞նչ ազուոր կը լսեմ, այդ ապուշ կոչած մարդս կալվանիզմով ականջները բացաւ, ի՞նչ երջանկութիւն...

ՏԵՍԻԼ ԺԱ.

Տամուաչօ եւ Էկլադէն

Էկլադէն — Հայր:

Տամ. — Եկուր աղջիկս, եկուր, ականջներս կը լսեն. չատ ազուոր կը լսեն:

Էկլադէն — Ի՞նչ, իրա՞նք կ'ըսես, հայր:

Տամ. — Կամաց, աղջիկս կամաց խօսէ՛:

Էկլադէն — (Քիչ մը ցած) Այնպէս վարժուած եմ...

Տամ. — Օհօ՛, աւելի կամաց. աւելի կամաց: Էկլադէն — Հայր, ի՞նչպէս եղաւ որ ականջներդ բացուեցաւ:

Տամ. — Այդ ապուշ բռած մարդերնիս բժշկեց. (Դեպի ձախ երթալով) Դուք, աղջիկս, այն երիտասարդը որ ինծի փեսայ պիտի ընէի, ճամբելու է, որովհետեւ միտքս փոխեցի, կարելի չէ որ քեզ անոր տամ:

Էկլադէն — Բայց ի՞նչպէս կ'ըլլայ, հայր, քանի որ խոստացած էք...

Տամ. — Խոստանալով Աւետարանէն թողի՞մ պատճառ չեղանք ա՛, ան ատեն անանկ քան մը ըսինք, բայց հիմա աղջիկս խուլի մը չեմ կրնար առլ: Չըլլալիք բան է, ո՛չ, ո՛չ, ամենեւին...

Էկլադէն — Քեզի աղէկցնողը թող ան ալ նայի:

Տամ. — Ան չի կրնար բժշկուիլ, որովհետեւ չափազանց խուլ է:

Էկլադէն — Բայց մէկ մը թող նայի:

Տամ. — Չըլլար ըսի ա...

Էկլադէն — Մէյ մը նայելով ի՞նչ կ'ըլլայ:

Տամ. — Չըլլար ըսինք ա՛, չի կրցանք հասկցնել, ես քեզի ուրիշի պիտի տամ:

Էկլադէն — Ես ուրիշը չեմ ուզեր:

Տամ. — Բայց զիս պիտի բարկացնես, և ես ան ատեն ոչ մէկուն պիտի տամ քեզի:

Եկլադեն — Ձեմ ուղեր, չեմ ուղեր, ես
չպիտի ամուսնանամ: (Շտայով եւ բարկացած
կ'երթայ):

Տամ. — (Մինակ) Ի՛նչ ապուր կերանք.
Ի՛նչ անխելքութիւնով չգիտցած մարդերնիս կե-
րակուրի հրաւիրեցինք, ինչ որ է. թող կենայ,
ուտէ, կորսուի երթայ: (Պատահանէն զանգակի
ձայն) Արդեօք կրա՞կ կայ... Հա, հասկցայ, կե-
րակուրի կը կանչէ... (պատահանէն) Կը բաւէ.
հոս խուլ չկայ... Ի՛նչ ալ աղուոր կը լսեմ, (պա-
տահանէն նայելով) սա սրիկային նայեցէք, պար-
տէզը նստեր լրագիր կը կարդայ: Հա, Պօնիֆասը
լուր տալու գնաց: Իմ հաւատարիմ Պօնիֆասս
եթէ իմանայ լսելս, արդեօք որքա՞ն պիտի ու-
րախանայ, սա մարդուն զարմանալը տեսնել
կ'ուզեմ, ահա իմ հաւատարիմ, սիրելի Պօնիֆասս

ՏԵՍԻԼ ԺԲ.

Տամուալօ եւ Պօնիֆաս

Պօն. — (Ներս կը մտնէ եւ ձեռները սեղա-
ցիկ վրայ կը դնէ):

Տամ. — Ա՛հ, սիրելիս, եթէ գիտնաս...

Պօն. — Ահա ապուրը բերի, որկրամուլ արջ:

Տամ. — (Շուտաւ) Արդեօք ինձի՞ կ'ըսէ:

Պօն. — (Սեղանը շտկելով) Եթէ 1200 ֆր.ի
յոյս մը չունենայի, ես քեզի շատո՞նց անդիի

աշխարհք զրկած էի: ապուլ ցնորած: (Մեջքէն դի-
րոնէն կ'երթայ):

Տամ. — Վա՛յ, ասոնք ինձի կ'ըսէ, հա...
բսել է միշտ այսպէս կ'ըներ... երեսիս խնդալ
ու ետեւէս միտ ուտել, վա՛յ անպիտան. ապե-
րախտ սրիկայ վայ, կեցիր իս քեզի կը հասկը-
ցնեմ, դուռնէն դուրս, այո՛, անմիջապէս վաճառե-
լու եմ. դուրս ելիր, փողոցները սլքտայ, որ-
պէս զի քեզի հաց կերցնողին դէմ դաւաճանելը
սորվիս: (Բլասիս ներս կը մտնէ):

ՏԵՍԻԼ ԺԳ.

Տամուալօ եւ Բլասիս

Տամ. — (Բլասիսը տեսնելով) Քեզ ալ պարոն,
քեզ ալ:

Բլասիս — Աս խոֆածը ի՛նչ է եղեր:

Տամ. — (Մեկուսի) Ի՛նչ է եղերը կը հաս-
կնաս հիմա, (բարձր) հրամայեցէք:

Բլասիս — Շիտակը, ասկէ աւելի կոշտու-
թիւն չըլլար:

Տամ. — (Բաղաճալար ձեռով մը) Պատառ-
նիդ կլլեցէք և կորսուեցէք, ապա թէ ոչ...

Բլասիս — Մարդուկը փոխուեր է...

Տամ. — (Մեկուսի) Փոխուե՞ր է, դուն հիմա
փոխուածը կը տեսնես, ինչ որ է, խելացու-
թեամբ չարժինք, կորսուի երթայ, (աքոս մը
սալով) հրամայեցէք:

Բլասիս — Շնորհակալ եմ, պարոն աւանա-
կապետ:

Տամ. — (Բարկուքեամբ մեկուսի) Բայց հի-
մա... (Բարձր) ո՛չ, այդ աթոռը ինծի համար
պատրաստեցի, ասիկա ա՛ռ, ատոր վրայ անհան-
դիստ պիտի բլլաս (կը նստի):

Բլասիս — (Բարձր) Արդեօք ձեր աղջկան
հետ ամուսնանալու բախտը պիտի ունենամ:

Տամ. — (Մեկուսի) Դուք իշու պէս պօռայ,
տես ի՞նչ աղուոր կը լսեմ, հրամայեցէք այս ապու-
րէն հրամայեցէք:

Բլասիս — Շնորհակալեմ պարոն, փորս կուշտ:

Տամ. — Պօնիֆատ, կերտիւր (կը բերէ):

Ի՞նչ բերիր:

Պօն. — (Սեղանին վրայ դնելով) Հրամայեցէք
կաքաւ:

Բլասիս — Ի՞նչ ալ իշու նմանող աներ մը
պիտի ունենամ, վրաս նայէ, եւ կապէ:

Տամ. — (Մեկուսի) Ես քու աներդ բլլամ,
Աստուած չընէ, քեզի պէս աւանակ մը ինծի
փեսայ ընելուս, աղջիկս դերասանի մը կուտամ,
աւելի աղէկ է... (Բարձր) պարոն, կաքաւ հրամ-
այեցէք... տաք տաք կաքաւէն կ'ուտուի կար-
ծեմ, հրամայէ...:

Բլասիս — Ներեցէք պարոն...:

Տամ. — Վա՛յ, կշտացա՞ք, (մեկուսի) ես ալ
այդ կ'ուղէի:

Պօն. — Օղը աւրուած կը տեսնեմ...

Տամ. — (Պօնիֆատի) Ինծի Հավանայի ուիկառ
մը եւ պարոնին ալ քսաննոց բաքէթ մը...

Բլասիս — Ձեր այս աւանակութենէն չնոմ-
հակալ եմ:

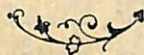
Պօն. — (Բլասիսի) Ես տակաւին ինչե՛ր կ'ը-
սեմ, դուք կը տեսնէք հիմա: (Սիկառները տալով)
Աս ցնդած արջ, ապուշ աւանակ... դեռ կ'ուղե՞ս:

Տամ. — (Պօնիֆատը ցնցելով) Աս քեզի ցն-
դած, արջ, ապուշ, աւանակ... դեռ կ'ուղե՞ս:

Պօն. — (Ծեծեմ ետառած) Աւանակ, այո՛,
ձեզի պէս:

Տամ. — (Բարկուքեամբ Պօնիֆատին) Ինծի
ոկրամոլ արջ, հէ՞... եթէ 1200 ֆրանքի յայտը
չուենայիր, ինծի դժոխք կը զրկէիր, հէ՞...

Պօն. — Ականջները կը լսեն... Ի՞նչ ապուր
կերանք:

ՏԵՍԻԼ ԺԴ.

Տամուաչօ Բլասիս Պօնիֆաւս եւ Էկլադէն
Էկլադէն — (Մսնելով) Ի՞նչ կայ, ի՞նչ է ան,
Բլասիս — Հայրերնիդ կը լսէ:

Էկլադէն — Այո՛, պարոն, կէս ժամէ ի վեր
կը լսէ:

Պօն. — (Տամուաչօին) Աղէկ ա՛, եթէ այդ
տեսակ բան մը կայ, ինչո՞ւ լուր չէք տար որ
ամէն մարդ գիտնայ իր խօսելիքները:

Տամ. — Ի՞նչ լուր պիտի տամ, քեզ պիտի
վոնտեմ, ահա լուր կուտամ. (Բլասիսի) Քեզ ալ
պարոն, քեզ ալ: Հա՛ նայէ, կոնակդ տեսնեմ,
ոտքերդ բաց. (Պօնիֆաւսի) դուն ալ շուտ անկո-
ղինդ ժողովէ ու կորսուէ, մէյ մըն ալ աչքիս
չերեւաս: :

Պօն. — Կ'աղաչեմ, պարոն: :

Էկլադէն — Հայր, պարոնը յանցանք չունի
... Ան ալ կը լսէ: :

Տամ. — Ի՞նչ, խուլ չէ՞ ան:

Էկլադէն — Ո՛չ, հայր:

Բլասիս — Օրիորդին սիրուն համար խուլ
եղած էի:

Տամ. — Վա՛յ, դուք ալ խուլ չէ՞ք:

Էկլադէն — Տեսա՞ր հայր: :

Տամ. — Է՛, տեսայ, ի՞նչ է եղեր:

Էկլադէն — (Աղաչելով) Կը խնդրեմ հայր: :

Տամ. — Չէ՛, չըլլար:

Բլասիս — ծունկի գալով) Ա՛հ, կաղաչեմ,
պարոն, մեզի մի տխրեցնէք սա ձերին բժշկուե-
լուն ողորմութիւնը թող ըլլայ: (Էկլադէն եւ
Բլասիս Տամուաչօի երեսները կը շոյեն)

Տամ. — Է՛ շատ աղէկ, շատ աղէկ, բայց
պայմանաւ որ ինծի դէմ խօսած անվայել խօս-
քերնիդ ետ առնելու էք:

Բլասիս — Կ'առնեմ, ամբողջութեամբ ետ
կ'առնեմ հիմա դուք ալ խուլ չէք ես ալ հա՛ հա՛ հա:

Պօն. — (Մեքսեղէն մսնելով) Աս ամէն բանէ
աղէկ է, հա՛ հա՛ հա՛:

Տամ. — (բարկութիւնով) Քեզի ի՞նչ եղաւ:
Դուն շուտ անկողինդ ժողուէ եւ աչքիս մի երևար:

Պօն. — Հապա մեր 1200 ֆրանքը:

Տամ. — չո՞ւտ կորսուէ: :

Պօն. — (Ժողովուրդին) Պարոններ, ձեր մէ-
ջէն ինծի խուլ տէր մը չկա՞յ:

ՎԱՐԱԳՈՅՐ

2279

2013

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ԳԻՐՔԵՐՈՒ

ՊՐԱՆՔ

1. — ՏՐՈՎԱԴԱՅԻ ՀՐԴԵՀԸ	15
2. — ԹՈՐՈՍ ԾԱՌԱՅ	15
3. — ՄԵՐ «ԱՄԱԹԷՐ»ՆԵՐԸ	20
4. — ՀԱՅ ԴՊՐՈՅԸ	25
5. — ԱԻԱՐԱՅՐԻ ԱՐԾԻԻԸ	25
6. — ԽԷՉՈՒՆ ԹՈՒՉԸ	7 1/2
7. — ԵՐԿՈՒ ԽՈՒԼԵՐ	10
8. — ԱՍԻԱՅԻ ՍԱՓՐԻՉԸ	7 1/2
9. — ԳՈՂԸ	7 1/2
10. — ՍԱՏԱՆԱՅ	5
11. — ԹԻՔ ԹԱՔ	15
12. — ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԻ ԱՆԿՈՒՏԻՆԵՐ	15
13. — ԴԴՈՒՄԻ ՎԱՃԱՐԱԿԱՆԸ	15

Կ. Տօնիկեան գրասունք կը հայթայթէ ամեն տալ գիրքեր, կը կատարէ վոխանակութիւն գրավաճառ եւ հեղինակներու հետ իր սեփական գրաստակութիւններով:

Հասցէ՝

Կ. ՏՕՆԻԿԵԱՆ

Rue an Nahr (St. Michel)

Beyrouth (G. L.)

100